

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Центральноукраїнський державний
університет імені Володимира Винниченка**

Факультет освітніх наук та мистецтв
Кафедра мистецтв

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри
Мистецтв**

«_____» _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мистецтво балетмейстера
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: перший бакалаврський

Галузь знань: 02 Культура і мистецтв
(шифр, назва галузі)

Спеціальність: 024 Хореографія
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Хореографія
(назва)

Форма навчання денна
(денна, заочна,)

2025 – 2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни **Мистецтво балетмейстера**

(назва навчальної дисципліни)

розроблена на основі освітньо-професійної програми Хореографія,

(назва ОПП)

навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 024 Хореографія

(шифр і назва спеціальності)

Розробники: викладач Шестопал-Кичук Г.Ю.

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри мистецтв

Протокол від «26» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни «Мистецтво балетмейстера» для студентів спеціальностей 024 Хореографія за першим бакалаврським рівнем вищої освіти. – ЦПУ імені В. Винниченка, 2025. – 14 с.

О Шестопал-Кичук Г.Ю., 2025 рік
О ЦПУ імені В. Винниченка, 2025 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 02 Культура і мистецтво (шифр і назва)	основна	
Індивідуальне навчально- дослідне завдання _____	Спеціальність: 024 Хореографія (шифр і назва)	Рік підготовки	
(назва)		3-й	-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		5-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 2	Освітня програма: Хореографія (шифр і назва)	Лекції	
		10 год.	год.
	Практичні, семінарські		
	26 год.	год.	
	Лабораторні		
	год.	год.	
	Самостійна робота		
	54 год.	год.	
	Індивідуальні завдання:		
	Вид контролю:		
	екзамен		

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни: формування у студентів знань і практичних умінь, пов'язаних із творчою та педагогічною діяльністю балетмейстера у сфері сучасної хореографії, розвиток здатності до створення власних хореографічних творів та їх аналізу.

Завдання навчальної дисципліни

- Ознайомити з історією та теорією мистецтва балетмейстера.
- Розкрити особливості роботи балетмейстера у сучасній хореографії.
- Навчити методам побудови хореографічної композиції та драматургії.
- Розвинути навички постановки сучасного хореографічного номера.
- Сприяти формуванню педагогічних умінь балетмейстера.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент зможе:

- розуміти основи сучасної хореографії та роль балетмейстера;
- володіти технікою та композиційними принципами сучасного танцю;
- створювати та аналізувати хореографічні постановки;
- організовувати репетиційний процес і працювати з групою;

- застосовувати педагогічні та творчі методи у практиці.

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

Після опанування курсу «мистецтво балетмейстера» студент має продемонструвати такі результати:

- ПР06. Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.*
ПР07. Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виразально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту.
ПР08. Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.
ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
ПР10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.
ПР12. Відшуковувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
ПР13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.
ПР14. Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора.
ПР17. Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Теоретичні основи сучасної хореографії

Сучасний танець: історія та стилі. Роль балетмейстера в сучасному танцювальному процесі. Сучасні тенденції та експериментальні напрямки у хореографії. Аналіз хореографічних творів різних стилів. Розбір художніх принципів сучасного танцю. Основи постановки міні-етюдів

Модуль 2. Техніка та композиція у сучасному танці

Основи методики викладання сучасного танцю. Принципи розвитку технічної бази танцівників. Виконання розминок та технічних вправ. Імпровізаційні практики в різних стилях. Створення коротких імпровізаційних етюдів у групах. Розробка композиції на задану тему. Робота з простором, ритмом, динамікою. Використання музики та звукового супроводу

Модуль 3. Педагогічна та організаційна діяльність балетмейстера та підсумки

Психологія роботи з танцювальними групами. Організаційні аспекти підготовки постановок та репетицій. Впровадження композиційних рішень у педагогічний процес. Підсумкові методичні аспекти роботи балетмейстера. Робота з групою: корекція техніки та виразності. Організація репетицій та постановка етюдів. Підготовка виступу для показу. Остаточна репетиція власної композиції та показ роботи

Екзамен:

1. Захист хореографічного твору та усне опитування

Самостійна робота:

Модуль 1. Теоретичні основи сучасної хореографії

- Підготовка короткої композиції на задану тему
- Вивчення та аналіз відео сучасних постановок
- Написання конспекту про стиль та композиційні рішення

Модуль 2. Техніка та композиція у сучасному танці

- Підготовка плану тренувального заняття
- Практика імпровізацій та запис відео для самоконтролю
- Розбір власних помилок та робота над ними
- Створення власного хореографічного твору

Модуль 3. Педагогічна та організаційна діяльність балетмейстера та підсумки

- Розробка репетиційного плану
- Організація пробної постановки
- Аналіз власної педагогічної роботи та корекція підходу
- Підготовка до захисту композиції та написання рефлексії

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	пот. конт.	с.р.
	90	10	26		4	54
III курс 5 семестр						
Модуль 1. Теоретичні основи сучасної хореографії						
Сучасний танець: історія та стилі. Роль балетмейстера в сучасному танцювальному процесі		2				
Сучасні тенденції та експериментальні напрямки у хореографії		2				
Аналіз хореографічних творів різних стилів			2			
Розбір художніх принципів сучасного танцю.			2			
Основи постановки міні-етюдів			2			
Підготовка короткої композиції на задану тему						4
Вивчення та аналіз відео сучасних постановок						5
Написання конспекту про стиль та композиційні рішення						5
Модуль 2. Техніка та композиція у сучасному танці						
Основи методики викладання сучасного танцю. Принципи розвитку технічної бази танцівників		2				
Виконання розминок та технічних вправ			2			
Імпровізаційні практики в різних стилях			2			
Створення коротких імпровізаційних етюдів у групах			2			
Розробка композиції на задану тему			2			
Робота з простором, ритмом, динамікою			2			
Використання музики та звукового супроводу			2			
Підготовка плану тренувального заняття						5
Практика імпровізацій та запис відео для самоконтролю						5
Розбір власних помилок та робота над ними						5
Створення власного хореографічного твору						5
Модуль 3. Педагогічна та організаційна діяльність балетмейстера та підсумки						
Психологія роботи з танцювальними групами. Організаційні аспекти підготовки постановок та		2				

репетицій						
Впровадження композиційних рішень у педагогічний процес. Підсумкові методичні аспекти роботи балетмейстера		2				
Робота з групою: корекція техніки та виразності			2			
Організація репетицій та постановка етюдів			2			
Підготовка виступу для показу			2			
Остаточна репетиція власної композиції та показ роботи			2			
Розробка репетиційного плану						5
Організація пробної постановки						5
Аналіз власної педагогічної роботи та корекція підходу						5
Підготовка до захисту композиції та написання рефлексії						5
Екзамен: Захист хореографічного твору та усне опитування						
Усього годин		10	26		4	54

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	III курс 5 семестр	
	Модуль 1. Теоретичні основи сучасної хореографії	
	Сучасний танець: історія та стилі. Роль балетмейстера в сучасному танцювальному процесі	2
	Сучасні тенденції та експериментальні напрямки у хореографії	2
	Модуль 2. Техніка та композиція у сучасному танці	
	Основи методики викладання сучасного танцю. Принципи розвитку технічної бази танцівників	2
	Модуль 3. Педагогічна та організаційна діяльність балетмейстера та підсумки	
	Психологія роботи з танцювальними групами. Організаційні аспекти підготовки постановок та репетицій	2
	Впровадження композиційних рішень у педагогічний процес. Підсумкові методичні аспекти роботи балетмейстера	2
	Всього	10

4.2. Теми семінарських (практичних) занять

4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	III курс 5 семестр	
	Модуль 1. Теоретичні основи сучасної хореографії	
	Аналіз хореографічних творів різних стилів	2
	Розбір художніх принципів сучасного танцю.	2
	Основи постановки міні-етюдів	2
	Всього	6
	Модуль 2. Техніка та композиція у сучасному танці	
	Виконання розминок та технічних вправ	3
	Імпровізаційні практики в різних стилях	3
	Створення коротких імпровізаційних етюдів у групах	2
	Розробка композиції на задану тему	2
	Робота з простором, ритмом, динамікою	2
	Використання музики та звукового супроводу	2
	Всього	12
	Модуль 3. Педагогічна та організаційна діяльність балетмейстера та підсумки	
	Робота з групою: корекція техніки та виразності	2
	Організація репетицій та постановка етюдів	2
	Підготовка виступу для показу	2
	Остаточна репетиція власної композиції та показ роботи	2
	Всього	8

4.4. Завдання для самостійної роботи

4.4.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	III курс 5 семестр	
	Модуль 1. Теоретичні основи сучасної хореографії	
	Підготовка короткої композиції на задану тему	4
	Вивчення та аналіз відео сучасних постановок	5
	Написання конспекту про стиль та композиційні рішення	5
	Всього:	14
	Модуль 2. Техніка та композиція у сучасному танці	
	Підготовка плану тренувального заняття	5
	Практика імпровізацій та запис відео для самоконтролю	5
	Розбір власних помилок та робота над ними	5
	Створення власного хореографічного твору	5
	Всього:	20
	Модуль 3. Педагогічна та організаційна діяльність балетмейстера та підсумки	
	Остаточна репетиція власної композиції та показ роботи	5
	Розробка репетиційного плану	5
	Організація пробної постановки	5

	Аналіз власної педагогічної роботи та корекція підходу	5
	Всього:	20

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Мистецтво балетмейстера» передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проєктний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проєктно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти. Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності. Поточний контроль, оцінювання активності і знань студентів під час практичних занять, поточне бліцопитування, контроль за виконанням завдань для самостійної роботи.

Поточний контроль. *Завданням поточного контролю є* перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи. Оцінюванню можуть підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних/семінарських заняттях; активність при обговоренні питань практичного/семінарського/лабораторного заняття; результати тестування тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Підсумковий контроль. Завданням підсумкового контролю є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

Модуль 1. Теоретичні основи сучасної хореографії

1. Які основні стилі та напрямки сучасного танцю?
2. Яка роль балетмейстера у сучасному танцювальному процесі?
3. Який вплив традиційних танців на сучасну хореографію?
4. Які основні тенденції та експериментальні напрямки сучасної хореографії?
5. Які художні принципи покладено в основу сучасного танцю?

Модуль 2. Техніка та композиція у сучасному танці

1. Які основи методики викладання сучасного танцю?
2. Які принципи побудови тренувального процесу танцівників?
3. Яке значення має імпровізація в сучасному танці?
4. Які основні закони композиції у сучасній хореографії?
5. Які особливості хореографічної драматургії та сценічного рішення?
6. Які методи роботи з простором, ритмом та динамікою?

Модуль 3. Педагогічна та організаційна діяльність балетмейстера

1. Які психологічні особливості роботи з танцювальними групами?
2. Як організувати репетиційний процес?
3. Які методи роботи використовує балетмейстер під час постановки?
4. Як здійснюється підготовка виступу до публічного показу?
5. Які педагогічні принципи важливі у сучасній хореографічній практиці?
6. Як поєднати композиційні та методичні аспекти у роботі балетмейстера?

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Назви змістових модулів і тем	у тому числі				
	л	п	ла б	пот. конт.	с.р.
1					
Модуль 1. Теоретичні основи сучасної хореографії					
Сучасний танець: історія та стилі. Роль балетмейстера в сучасному танцювальному процесі				1-3	
Сучасні тенденції та експериментальні напрямки у хореографії					
Аналіз хореографічних творів різних стилів		1-3			
Розбір художніх принципів сучасного танцю.		1-3			
Основи постановки міні-етюдів		1-3			
Підготовка короткої композиції на задану тему					
Вивчення та аналіз відео сучасних постановок					1-3
Написання конспекту про стиль та композиційні рішення					1-3

Модуль 2. Техніка та композиція у сучасному танці					
Основи методики викладання сучасного танцю. Принципи розвитку технічної бази танцівників			1-3		
Виконання розминок та технічних вправ		1-3			
Імпровізаційні практики в різних стилях		1-3			
Створення коротких імпровізаційних етюдів у групах		1-3			
Розробка композиції на задану тему		1-3			
Робота з простором, ритмом, динамікою		1-3			
Використання музики та звукового супроводу		1-3			
Підготовка плану тренувального заняття					
Практика імпровізацій та запис відео для самоконтролю					1-3
Розбір власних помилок та робота над ними					
Створення власного хореографічного твору					
Модуль 3. Педагогічна та організаційна діяльність балетмейстера та підсумки					
Психологія роботи з танцювальними групами. Організаційні аспекти підготовки постановок та репетицій			1-3		
Впровадження композиційних рішень у педагогічний процес. Підсумкові методичні аспекти роботи балетмейстера			1-3		
Робота з групою: корекція техніки та виразності		1-3			
Організація репетицій та постановка етюдів		1-3			
Підготовка виступу для показу		1-3			
Остаточна репетиція власної композиції та показ роботи		1-3			
Розробка репетиційного плану					
Організація пробної постановки					
Аналіз власної педагогічної роботи та корекція підходу					
Підготовка до захисту композиції та написання рефлексії					
Екзамен		13-39		4-12	3-9
Екзамен	40				

За підготовку до практичного заняття та активність на ньому студент може отримати від 1 до 3 балів (в сумі 39 балів). За виконання поточного контролю від 1 до 3 балів (в сумі 12 балів). За виконані самостійні завдання від 1 до 3 балів (в сумі 9 балів).В кінці семестру здача екзамену, який оцінюється від 6 до 40 балів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		

60-63		
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

Оцінка **«відмінно» (А)** ставиться студенту коли він має ґрунтовні теоретичні знання з образотворчого мистецтва та методики його викладання, має свідомі знання особливостей психофізіологічного розвитку дітей шкільного віку, їх можливостей в образотворчій діяльності. Володіє дидактичними прийомами та методами, вирізняє форми навчання образотворчого мистецтва. Знає та орієнтується в навчальних програмах з образотворчого мистецтва для середньої школи, володіє образотворчою та психолого-педагогічною термінологією. Має повне розуміння художньо-виразних засобів образотворчого мистецтва та естетичних якостей дитячої художньої творчості. У межах програми, здатний систематизувати, узагальнювати, свідомо сприймати та відтворювати візуальні образи, застосовувати асоціативні зв'язки між творами образотворчого мистецтва, творами інших мистецтв та життєвими явищами. Студент свідомо послуговується мовою візуального мистецтва у роздумах, поясненні матеріалу, висновках та узагальненнях, має достатньо високий рівень художньо-мистецького мислення і розвитку світопізнання і світовідчуття: самостійно використовує набуті художні вміння, навички та власні здібності у творчій художній діяльності та у навчальному процесі викладання образотворчого мистецтва. Вільно знаходить вирішення поставлених завдань. Володіє структурою уроків з образотворчого мистецтва, користується різними видами та типами уроків. Має навички мотивації до творчої діяльності учнів. Вміє вірно відповідно теми та мети поставити навчальне завдання. Володіє навичками аналізу та самоаналізу, має потребу у самореалізації. Загальна відповідь характеризується креативністю, творчим підходом до вирішення поставлених задач.

Оцінка **«добре» (В)** ставиться студенту коли він має достатні теоретичні знання з образотворчого мистецтва та методики його викладання, має знання особливостей психофізіологічного розвитку дітей шкільного віку, їх можливостей в образотворчій діяльності. Володіє дидактичними прийомами та методами, вирізняє форми навчання образотворчого мистецтва. Знає та достатньо орієнтується в навчальних програмах з образотворчого мистецтва для середньої школи, володіє образотворчою та психолого-педагогічною термінологією, допускає незначні помилки. Має розуміння художньо-виразних засобів образотворчого мистецтва та естетичних якостей дитячої художньої творчості. У межах програми, здатний систематизувати, узагальнювати, свідомо сприймати та відтворювати візуальні образи, застосовувати асоціативні зв'язки між творами образотворчого мистецтва, творами інших мистецтв та життєвими явищами за зовнішніми мотивами. Студент послуговується мовою візуального мистецтва у роздумах, поясненні матеріалу, висновках та узагальненнях, має достатній рівень художньо-мистецького мислення і розвитку світопізнання і світовідчуття: не завжди самостійно використовує набуті художні вміння, навички та власні здібності у творчій художній діяльності та у навчальному процесі викладання образотворчого мистецтва. Знаходить вирішення поставлених завдань. Володіє структурою уроків з образотворчого мистецтва, користується різними видами та типами уроків, допускає незначні помилки. Має навички мотивації до творчої діяльності учнів. Вміє вірно, але не завжди чітко, відповідно теми та мети поставити навчальне завдання. Володіє не в повній мірі навичками аналізу та самоаналізу, має потребу у самореалізації лише за зовнішньої мотивації. Характеризується творчим підходом до вирішення поставлених задач.

Оцінка **«добре» (С)** ставиться студенту коли він має належні теоретичні знання з образотворчого мистецтва та методики його викладання, має знання особливостей психофізіологічного розвитку дітей шкільного віку, їх можливостей в образотворчій діяльності, але допускає помилки у визначенні. Володіє, але не чітко, дидактичними прийомами та методами, вирізняє форми навчання образотворчого мистецтва. Знає та орієнтується в навчальних програмах з образотворчого мистецтва для середньої школи,

володіє образотворчою та психолого-педагогічною термінологією, допускає незначні помилки. Має розуміння художньо-виразних засобів образотворчого мистецтва та естетичних якостей дитячої художньої творчості. У межах програми, здатний систематизувати, узагальнювати, свідомо сприймати та відтворювати візуальні образи, застосовувати асоціативні зв'язки між творами образотворчого мистецтва, творами інших мистецтв та життєвими явищами за зовнішніми мотивами та лише на конкретних прикладах. Студент частково послуговується мовою візуального мистецтва у роздумах, поясненні матеріалу, висновках та узагальненнях, має середній рівень художньо-мистецького мислення і розвитку світопізнання і світовідчуття: не завжди самостійно використовує набуті художні вміння, навички та власні здібності у творчій художній діяльності та у навчальному процесі викладання образотворчого мистецтва. Знаходить вирішення поставлених завдань під керівництвом. Володіє структурою уроків з образотворчого мистецтва, не завжди користується різними видами та типами уроків, допускає незначні помилки. Має середні навички мотивації до творчої діяльності учнів. Вміє вірно, відповідно теми та мети поставити навчальне завдання, але не чітко його формулює. Володіє на середньому рівні навичками аналізу та самоаналізу, має потребу у самореалізації лише за зовнішньої мотивації. Характеризується творчим підходом до вирішення поставлених задач та зовнішніми мотивами.

Оцінка «задовільно» **(D)** ставиться студенту коли він може продемонструвати теоретичні знання з образотворчого мистецтва та методики його викладання, має часткові знання особливостей психофізіологічного розвитку дітей шкільного віку, їх можливостей в образотворчій діяльності, але допускає помилки у визначенні. Частково володіє дидактичними прийомами та методами, не відрізняє форми навчання образотворчого мистецтва. Знає та не чітко орієнтується в навчальних програмах з образотворчого мистецтва для середньої школи, володіє образотворчою та психолого-педагогічною термінологією, допускає значні помилки. Має не повне розуміння художньо-виразних засобів образотворчого мистецтва та естетичних якостей дитячої художньої творчості. У межах програми, частково здатний систематизувати, узагальнювати, свідомо сприймати та відтворювати візуальні образи, інколи застосовувати асоціативні зв'язки між творами образотворчого мистецтва, творами інших мистецтв та життєвими явищами за зовнішніми мотивами та лише на конкретних прикладах. Студент частково послуговується мовою візуального мистецтва у роздумах, поясненні матеріалу, висновках та узагальненнях, має низький рівень художньо-мистецького мислення і розвитку світопізнання і світовідчуття: не самостійно використовує набуті художні вміння, навички та власні здібності у творчій художній діяльності та у навчальному процесі викладання образотворчого мистецтва. Знаходить вирішення поставлених завдань під керівництвом. Частково володіє структурою уроків з образотворчого мистецтва, не завжди користується різними видами та типами уроків, допускає незначні помилки. Має середні навички мотивації до творчої діяльності учнів. Не завжди вірно, асоціативно, відповідно теми та мети ставить навчальне завдання, але не чітко його формулює. Має потребу у самореалізації лише за зовнішньої мотивації.

Оцінка «задовільно» **(E)** ставиться студенту коли студент має слабкі теоретичні знання. Частково має знання особливостей психофізіологічного розвитку дітей шкільного віку, їх можливостей у образотворчій діяльності. Характеризуються частковою репродуктивністю у відтворенні навчального матеріалу. Спонтанно орієнтується в програмах образотворчого мистецтва, не завжди послідовно викладає свої думки, допускає мовленнєві та термінологічні помилки, його знання з методики викладання образотворчого мистецтва не стійкі, студент не завжди вміє самостійно зробити аналіз художнього твору, порівняння, висновки щодо сприймання творів образотворчого мистецтва. Має недостатні вміння, навички у творчій художній діяльності та спонтанно володіє педагогічною майстерністю викладання методики образотворчого мистецтва. Слабко володіє структурою уроків з образотворчого мистецтва, з затрудненням користується різними видами та типами уроків. Слабко визначає, відповідно теми та мети, поставку навчального завдання. На середньому рівні володіє навичками аналізу та самоаналізу, характеризуються зовнішніми

стимулами у самореалізації. Загальна діяльність на заняттях з курсу характеризується репродуктивністю.

Оцінка «не задовільно» (F_x) ставиться студенту коли студент має дуже слабкі теоретичні знання. Не орієнтується у особливостях психофізіологічного розвитку дітей шкільного віку, їх можливостей у образотворчій діяльності. Спонтанно орієнтується в програмах образотворчого мистецтва, не викладає свої думки, допускає мовленнєві та термінологічні помилки, його знання з методики викладання образотворчого мистецтва не стійкі, студент не вміє самостійно зробити аналіз художнього твору, порівняння, висновки щодо сприймання творів образотворчого мистецтва. Не має вміння, навичок у творчій художній діяльності та не володіє педагогічною майстерністю викладання методики образотворчого мистецтва. Майже не володіє структурою уроків з образотворчого мистецтва, не користується різними видами та типами уроків. Не визначає, відповідно теми та мети, поставку навчального завдання. Не має навичок аналізу та самоаналізу, характеризуються зовнішніми стимулами, та повною репродуктивністю.

Оцінка «не задовільно» (F) – студент не володіє теоретичними знаннями. Характеризуються репродуктивністю у відтворенні навчального матеріалу. Студент здатний набути знання особливостей психофізіологічного розвитку дітей шкільного віку. Володіє незначною частиною тематичного матеріалу методики викладання образотворчого мистецтва, має слабо сформований рівень сприйняття художніх образів. Не володіє структурою уроків з образотворчого мистецтва, не користується різними видами та типами уроків – працює за зразком. Не визначає, відповідно теми та мети, поставку навчального завдання. Не має навичок аналізу та самоаналізу, характеризуються зовнішніми стимулами, та повною репродуктивністю. Виявляє певні творчі вміння та навички, володіє незначною частиною термінологічного мінімуму, словниковий запас обмежений, застосування знань та вмінь на практиці незадовільний. Не може сформулювати власну думку та відповісти на поставлені запитання.

У разі, якщо здобувач подав декларацію про визнання результатів неформального та /або інформального навчання стосовно певного освітнього компонента ОП, оцінювання відбувається відповідно до Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (затвердженого вченою радою університету, протокол № 9 від 26 грудня 2022 р.).

Результати навчання та компетентності, що можуть бути визнані в межах цього освітнього компонента, можна досягати та здобувати в системі неформальної освіти під час участі в тренінгах, майстер-класах, семінарах, вебінарах, дистанційних курсах, стажуваннях тощо, що підтверджено відповідним документом (дипломом, сертифікатом, свідоцтвом под.). – пункти 1.5, 1.6, 1.9, 1.10 названого Порядку.

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Антонова О. *Методика викладання сучасної хореографії*. – Київ: НМАУ ім. Чайковського, 2016.
2. Возіян В. *Основи композиції в сучасному танці*. – Харків: ХДАК, 2018.
3. Михайлов А. *Балетмейстерське мистецтво: теорія і практика*. – Київ: Ліра-К, 2015.
4. Філатова Т. *Сучасний танець: історія, теорія, практика*. – Київ: Альтерпрес, 2017.
5. Лі С. *Основи сучасного танцю*. – Львів: Сполом, 2014.

6. Бенеш Р., Бенеш Дж. *Хореографічна нотація. Основи запису танцю*. – Київ: Музична Україна, 2012.
7. Гавриленко О. *Постановочна робота балетмейстера*. – Одеса: Астропринт, 2019.
8. Лабан Р. *Мова руху*. – Київ: Арт-книга, 2013.
9. Колодій В. *Методика роботи балетмейстера з колективом*. – Харків: Основа, 2020.

Додаткова

1. Carter, A. *The Routledge Dance Studies Reader*. – London: Routledge, 2018.
2. Adshead-Lansdale, J. *Dance Analysis: Theory and Practice*. – London: Dance Books, 2017.
3. Bannerman, H. *Investigating Dance: Contemporary and Modern*. – Routledge, 2020.
4. Foster, S. *Reading Dancing: Bodies and Subjects in Contemporary Dance*. – University of California Press, 2019.
5. Thomas, H. *Dance, Modernity and Culture: Explorations in the Sociology of Dance*. – Routledge, 2021.

5.3. Інформаційні ресурси (перелік інформаційних ресурсів)

Електронні бібліотеки та освітні ресурси

1. **Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського** – <http://www.nbuv.gov.ua> (повнотекстові наукові статті, дисертації, збірники з мистецтвознавства та хореографії).
2. **Наукова періодика України** – <http://www.irbis-nbuv.gov.ua> (статті з українських наукових журналів, зокрема з хореографії та педагогіки).
3. **Google Scholar** – <https://scholar.google.com> (міжнародні наукові публікації з хореографії, педагогіки, мистецтвознавства).
4. **ResearchGate** – <https://www.researchgate.net> (публікації зарубіжних авторів із сучасного танцю, педагогіки танцю).

Фахові журнали та видання

5. Журнал «**Мистецтвознавство України**» – публікує статті з історії та теорії хореографії.
6. Журнал «**Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство**» – наукові дослідження у сфері танцю.
7. **Dance Research Journal** (Cambridge University Press) – провідне міжнародне видання з теорії і практики танцю.
8. **Journal of Dance Education (JODE)** – ресурс для викладачів сучасної хореографії.

Відеоархіви та освітні платформи

9. **Digital Dance Archives (Велика Британія)** – <https://www.dance-archives.ac.uk> (архівні відео сучасних постановок, доступні для аналізу).
10. **Jacob's Pillow Dance Interactive** – <https://danceinteractive.jacobspillow.org> (база відео виступів провідних світових труп і хореографів).
11. **YouTube EDU: Dance & Choreography** – освітні канали з майстер-класами від сучасних хореографів.
12. **Coursera / EdX** – онлайн-курси з танцю, перформативних мистецтв, педагогіки мистецтва.

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну

доброчесність в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).